

Käyttöturvallisuustiedote

Asetuksen (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti (muutettu asetuksella (EU) nro. 453/2010)

Versio 5.0 Päivitetty 28.8.2014

Tulostuspäivämäärä 2.6.2017

KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

Ammoniumrautadisulfaatti-12-hydraatti

Käyttöturvallisuustiedote

Asetus (EY) N:o 1907/2006 mukaisesti (muutettu asetuksella (EU) nro 453/2010)

Päivitetty (pvm): 28.08.2014

Versio: 4.0

Tulostuspäivämäärä: 28.08.2014

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

1.1 Tuotetunniste

Kauppanimi/Nimitys:	Ammoniumrauta(III)sulfaatti-12 H ₂ O ACS
Tuote n:o:	0232 (Amresco)
Ainenimi:	Ammoniumrauta(III)sulfaatti-12 H ₂ O
CAS-Nro:	7783-83-7
Indeksinumero:	000-000-00-0
REACH rekisteröintinumero:	Ei ole vielä kommunikoitu toimitusketjussa alaspäin.
Muut nimitykset:	

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Relevantit tunnistetut käytöt:	Yleinen kemiallinen reagenssi
--------------------------------	-------------------------------

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Toimittaja (valmistaja/maahantuoja/yksinedustaja/jatkokäyttäjä/kauppias)

Suomi

VWR International Oy

Katu	Valimotie 9
Postinumero/paikkakunta	00380 Helsinki
Puhelin	09-8045 5300
Telefax	09-8045 5200
Sähköposti (toimivaltainen henkilö)	vwrds@eu.vwr.com

Hätäpuhelinnumero

Puhelin	09-471 977 (Myrkytystietokeskus)
---------	----------------------------------

KOHTA 2: Vaaran tunnistaminen

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

2.1.1 Luokittelu asetuksen (EY) N:o 1272/2008 [CLP] mukaisesti

Vaaraluokat ja vaarakategoriat	Vaaralausekkeet
Silmien ärsytys, Katogoria 2	H319
Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen, Katogoria 3, verisuoni	H335
Ihon ärsytys, Katogoria 2	H315

2.2 Merkinnät

2.2.1 Tunnusmerkintä asetuksen (EY) N:o 1272/2008 [CLP] mukaisesti

Vaarapiktogrammit

Huomiosana: Varoitus

Vaaralausekkeet	
H319	Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H335	Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.
H315	Ärsyttää ihoa.

Turvausekkeet	
P280	Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta/kasvonsuojainta.
P302+P352	JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE: Pese runsaalla vedellä/...
P304+P340	JOS KEMIKAALIA ON HENGITETTY: Siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja varmista vaivaton hengitys.
P305+P351+P338	JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, _edical voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.

Muut vaarat

SVHC Ei

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot ainesosista

3.1 Aineet

Molekyylikaava	H ₄ FeNO ₈ S ₂ .12H ₂ O
Molekyylipaino	482,2 g/mol
CAS-Nro	7783-83-7
REACH rekisteröintinumero	Ei ole vielä kommunikoitu toimitusketjussa alaspäin.
Indeksinumero	000-000-00-0

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1 Yleisiä ohjeita

Altistumisen tapahduttua tai jos ilmenee pahoinvointia: Ota yhteys MYRKYTYSTIETOSKESKUKSEEN tai lääkäriin. Mikäli potilas menettää tajuntansa, hänet on laitettava kylkimakuuasentoon ja käänny lääkärin puoleen. Älä koskaan anna mitään suun kautta tajuttomalle tai krampeista kärsivälle henkilölle. Likaantunut, kastunut vaatetus vaihdettava. Älä jätä loukkaantunutta yksin.

Hengitettynä

Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN/lääkäriin/.... Potilas on vietävä raittiiseen ilmaan ja pidettävä lämpimänä ja rauhallisena. Hengitysvaikeuksissa tai hengityksen pysähtyessä annettava tekohengitystä.

Ihokosketuksessa

Roiskeet iholta huuhdeltava välittömästi runsaalla määrällä vettä ja saippuaa. Riisu likaantuneet, kastuneet vaatteet välittömästi. Iho-oireiden ilmaantuessa käänny lääkärin puoleen.

Jos joutunut silmiin

jos ainetta joutuu silmiin, niitä on huuhdeltava välittömästi 10-15 minuutin ajan runsaalla juoksevalla vedellä silmien ollessa auki ja on hakeuduttava silmälääkärille. Suojaa loukkaantumaton silmä. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.

Nieltynä

Jos ainetta on nielty, suu huuhdeltava runsaalla vedellä (vain jos henkilö on tajuissaan) ja haettava heti lääkärin apua. Ei saa oksennuttaa. Ei saa antaa mitään syötävää eikä juotavaa.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

tietoja ei saatavilla

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

tietoja ei saatavilla

4.4 Ensihoitajan itsesuoja

Ensiapua varten: Huomioikaa oma henkilösuoja!

4.5 Tieto lääkäriä varten

tietoja ei saatavilla

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

Soveltuva sammutusväline

Itse tuote ei pala. Sammutustoimenpiteet on sovitettava ympäristöön.

Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

ei rajoitusta

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Tulipalon sattuessa saattaa muodostua: Fluorivetyhappo Typpidioksidit (NOx) Rikkioksidit

5.3 Ohjeet palomiehille, pelastajille

Tulta EI SAA yrittää sammuttaa sen saavutettua räjähteet. Tulipalon sattuessa: Käytettävä ympäröivästä ilmasta riippumatonta hengityslaitetta.

5.4 Lisäohjeet

Sammutusvettä ei saa päästää viemäriverkostoon eikä vesistöön. Räjähdy- ja palokaasuja ei saa hengittää. Käsittele hiilidioksidia varovasti suljetuilla alueilla. Hiilidioksidi voi syrjäyttää hapen. Käytettävä vesisuihkua henkilösuojaksi ja säiliöiden jäähdyttämiseksi.

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Vältettävä pölyn muodostumista. Vältettävä pölyn hengittämistä.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Ei saa päästää viemäriin tai vesistöön.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Läikkynyttä tuotetta ei saa koskaan laittaa takaisin alkuperäiseen astiaan uudelleen käytettäväksi. Otettava talteen varovasti kuivana. Saastuneet esineet ja lattia on puhdistettava perusteellisesti noudattaen ympäristömääräyksiä. Tulee ottaa talteen sopiviin, suljettuihin säiliöihin ja viedä hävitettäväksi.

6.4 Lisäohjeet

Puhdista roiskeet välittömästi.

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Kaikki työmenetelmät on periaatteellisesti järjestettävä niin, että seuraava on mahdollisimman vähäinen: Hengittäminen Ihokosketus Joutuessa silmiin Hajoaminen pitkään jatkuneen valovaikutuksen johdosta mahdollista.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

varastointilämpötila: 15-25 °C

Varastointiluokka: 10-13

Säilytettävä tiiviisti suljettuna viileässä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Tuotetta säilytettävä alle (kaasu): Typpi Ei saa joutua kosketuksiin ilman kanssa.

7.3 Erityinen loppukäyttö

tietoja ei saatavilla

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilösuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Ei sisällä sellaisia määriä aineita, jotka ylittäisivät työperäistä altistumista koskevien raja-arvojen pitoisuusrajat.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Soveltuvat tekniset ohjauslaitteet

Tekniset toimenpiteet ja sopivat työtavat ovat tärkeämpiä kuin henkilökohtaisen suojarustuksen käyttö. Avoimessa tilassa käsiteltäessä on käytettävä sisäänrakennettua imulaitetta.

8.2.2 Henkilökohtaiset suojarusteet

Käytettävä sopivaa suojavaatetusta. Käsiteltäessä kemikaalisia aineita tulee käyttää vain CE-merkittyjä ja nelinumeroisella tarkistuskoodilla varustettuja kemikaalisuojakäsineitä. Välittömän ihonkosketuksen suojaksi kehonsuojaus (tavallisen työvaatetuksen lisäksi) tarpeellinen.

Silmä-/kasvosuojaus

Sangalliset suojalasit, joissa on sivusuojat DIN-/EN-normit: DIN EN 166

Suositus: VWR 111-0432

Ihonsuojaus

Käsiteltäessä kemikaalisia aineita tulee käyttää vain CE-merkittyjä ja nelinumeroisella tarkistuskoodilla varustettuja kemikaalisuojakäsineitä. Suositeltavat käsiensuojausvalmisteet DIN-/EN-normit: DIN EN 374 Jos käsineitä aiotaan käyttää uudelleen, ne on puhdistettava ennen riisumista ja säilytettävä hyvin tuuletettuna.

Lyhytaikaisesti kosketuksissa käteen

Sopiva materiaali:	NBR (Nitriilikumi)
Käsinmateriaalin paksuus:	0,12 mm
Tunkeutumisaika (maksimaalinen käyttöaika):	> 480 min
Suosittelavat käsiensuojausvalmisteet:	VWR 112-0998

Toistuvassa käsikosketuksessa

Sopiva materiaali:	NBR (Nitriilikumi)
Käsinmateriaalin paksuus:	0,38 mm
Tunkeutumisaika (maksimaalinen käyttöaika):	> 480 min
Suosittelavat käsiensuojausvalmisteet:	VWR 112-3717 / 112-1381

Hengityksensuojain

Hengityksensuojainta tarvitaan: aerosolin tai sumun muodustuminen

Soveltuvat hengityksensuojalaitteet:	Suodattava puolinaamari (DIN EN 149)
Suositus:	VWR 111-0451
Sopiva materiaali:	P3
Suositus:	tietoja ei saatavilla

Lisäohjeet

Pese kädet ennen taukoja ja työn jälkeen. Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Silmäsuihku on oltava ja sen sijaintipaikka on merkittävä näkyvästi.

8.2.3 *Ympäristöaltistumisen ehkäiseminen*
tietoja ei saatavilla

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

a) Olomuoto	
Olomuoto:	kiinteä
Väri:	tietoja ei saatavilla
b) Haju:	tietoja ei saatavilla
c) Hajukynnys:	tietoja ei saatavilla

Turvallisuutta koskevat perustiedot

d) pH:	1,8 (20 °C; 100 g/l)
e) Sulamis- tai jäätymispiste:	39 - 41 °C
f) Kiehumispiste ja kiehumisalue:	230 °C (1013 hPa)
g) Leimahduspiste:	tietoja ei saatavilla
h) Haihtumisnopeus:	tietoja ei saatavilla
i) Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut):	ei sovellettavissa
j) Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	
alempi räjähdysraja:	tietoja ei saatavilla
ylempi räjähdysraja:	tietoja ei saatavilla
k) Höyrynpaine:	tietoja ei saatavilla
l) Höyryntiheys:	tietoja ei saatavilla
m) Suhteellinen tiheys:	1,71 g/cm ³ (20 °C)
n) Liukoisuus (liukoisuudet)	
20°C:ssa:	helposti liukeneva
Liukoisuus (g/l):	tietoja ei saatavilla
o) Jakautumiskerroin: n-oktanoliv/vesi:	tietoja ei saatavilla
p) Itsesyttymislämpötila:	tietoja ei saatavilla
q) Hajoamislämpötila:	tietoja ei saatavilla
r) Viskositeetti	
Viskositeetti, kinemaattinen:	tietoja ei saatavilla
Viskositeetti, dynaaminen:	tietoja ei saatavilla
s) Räjähävävyys:	ei sovellettavissa
t) Hapettavuus:	ei sovellettavissa

9.2 Muut tiedot

Tilavuusmassa:	tietoja ei saatavilla
Taitekerroin:	tietoja ei saatavilla
Dissosiaatiovakio:	tietoja ei saatavilla
Pintajännitys:	tietoja ei saatavilla
Henry-konstantti:	tietoja ei saatavilla

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus

tietoja ei saatavilla

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

tietoja ei saatavilla

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

tietoja ei saatavilla

10.4 Vältettävät olosuhteet

tietoja ei saatavilla

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

tietoja ei saatavilla

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

tietoja ei saatavilla

10.7 Lisäohjeet

tietoja ei saatavilla

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Akuutit vaikutukset

Akuutti oraalinen toksisuus:

LD50 (oraalinen, Rotta): 3250 mg/kg (CHP)

Akuutti dermaalinen toksisuus:

tietoja ei saatavilla

Akuutti inhaloitu toksisuus:

tietoja ei saatavilla

Ärsytys ja syövyttäminen

Primaarinen ärsytysvaikutus iholla:

Ärsyttää ihoa.

Silmien ärsytys:

Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

Hengitysteiden ärsytys:

ei sovellettavissa

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

Ihokosketuksessa: Ei herkistävä

Hengitettynä: Ei herkistävä

Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen

ei sovellettavissa

Elinkohtainen myrkyllisyys – toistuva altistuminen

ei sovellettavissa

CMR-vaikutukset (syöpää aiheuttava, perimää muuttava ja lisääntymiselle vaarallinen vaikutus)

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Ei viitteitä syöpää aiheuttavasta vaikutuksesta ihmiselle.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Ei viitteitä sukusolumutageenisuudesta ihmiselle.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Ei viitteitä reproduktiotoksisuudesta ihmiselle.

Aspiraatiovaara

ei sovellettavissa

Muut haitalliset vaikutukset

tietoja ei saatavilla

Muut tiedot

tietoja ei saatavilla

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle**12.1 Ekotoksisuus****Akuutti (lyhytaikainen) kalatoksisuus:**

tietoja ei saatavilla

Krooninen (pitkäaikainen) kalatoksisuus:

tietoja ei saatavilla

Akuutti (lyhytaikainen) vesikirppumyrkyllisyys:

tietoja ei saatavilla

Krooninen (pitkäaikainen) vesikirppumyrkyllisyys:

tietoja ei saatavilla

Akuutti (lyhytaikainen) levämyrkyllisyys:

tietoja ei saatavilla

Krooninen (pitkäaikainen) levämyrkyllisyys:

tietoja ei saatavilla

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

tietoja ei saatavilla

12.3 Biokertyvyys

Jakautumiskerroin: n-oktanolivesi: tietoja ei saatavilla

12.4 Liikkuvuus maaperässä:

tietoja ei saatavilla

12.5 PBT-/vPvB-arvioinnin tulokset

tietoja ei saatavilla

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

tietoja ei saatavilla

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät****Asianmukainen hävittäminen / Tuote**

Poistettava ottaen huomioon viranomaismääräykset. Jätteiden hävityksestä neuvoteltava asianomaisen hävittäjän kanssa.

Jätekoodi tuote: tietoja ei saatavilla

KOHTA 16: Muut tiedot

Lyhenteet ja akronyymit

ACGIH - American Conference of Governmental Industrial Hygienists
 ADR - European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road
 AGS - Committee on Hazardous Substances (Ausschuss für Gefahrstoffe)
 CLP - Regulation on Classification, Labelling and Packaging of Substances and Mixtures
 DFG - German Research Foundation (Deutsche Forschungsgemeinschaft)
 Gestis - Information system on hazardous substances of the German Social Accident Insurance (Gefahrstoffinformationssystem der Deutschen Gesetzlichen Unfallversicherung)
 IATA-DGR - International Air Transport Association-Dangerous Goods Regulations
 ICAO-TI - International Civil Aviation Organization-Technical Instructions
 IMDG - International Maritime Code for Dangerous Goods
 LTV - Long Term Value
 NIOSH - National Institute for Occupational Safety and Health
 OSHA - Occupational Safety & Health Administration
 PBT - Persistent, Bioaccumulative and Toxic
 RID - Regulation concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail
 STV - Short Term Value
 SVHC - Substances of Very High Concern
 vPvB - very Persistent, very Bioaccumulative

R-lausekkeet

R36/38	Ärsyttää silmiä ja ihoa.
--------	--------------------------

S-lausekkeet

S26	Roiskeet silmistä huuhteltava välittömästi runsaalla vedellä ja mentävä lääkäriin.
S36/37	Käytettävä sopivaa suojavaatusta ja suojakäsineitä.

Muut tiedot

Viitteet muutoksesta: Yleispäivitys

Tämän turvallisuustiedotteen tiedot vastaavat parhaan tietämyksemme mukaisia tietoja painamishetkellä. Tietojen on tarkoitus antaa teille neuvoja tässä käyttöturvallisuustiedotteessa mainitun tuotteen turvallisesta käsittelystä sitä varastoitaessa.

